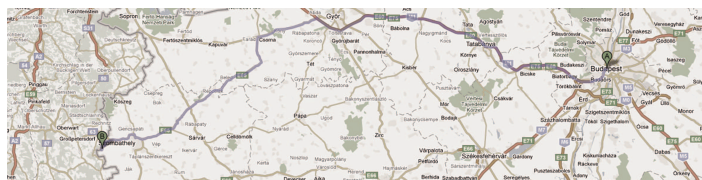

PUBLIC ART 2009 PÁLYÁZAT FELSŐCSATÁR Horváth Csaba Árpád

MŰLEÍRÁS

A Felsőcsatárra tervezett projektem két, a közösséggel foglalkozó részből áll. Mindkét egységet meg kell előzzön egy rövid kutatómunka és anyaggyűjtés a helyszínen.

Az első rész, tulajdonképpen egy kéthetes időtartamú akció. Az akció során, a falun koncentrikusan körbefutó úthálózaton szeretnék egy talkum-alapú fehér porból felszórt, a teljes útszélességet elfoglaló szöveget kiírni. A szöveget a közösség bevonásával igyekezném kiválasztani, az archaikus horvát nyelven fellelhető írásokból. A szöveget 14 egyenlő részletre osztanám, melyből minden nap felszórnék egy részletet az előzőleg legyártott betűsablonokon keresztül. A szöveg így szép lassan körbeölelné a falut, de csak elméletben, ugyanis az időjárás és az (amúgy gyér) forgalom szép lassan eltüntetné azt. Nem hinném, hogy történelmi, kulturális folyamatoknak kívülről ellen lehetne szegülni, csupán igyekszem megérteni azokat és reflektálni rájuk. A faluban mindenesetre felfigyelnének arra a többé-kevésbé ismeretlen figurára, aki penitenciaszerűen nap mint nap az ő nyelvükön ír egy régi szöveget. További adalék, hogy a fehér por melyet használni szeretnék, -s amellyel hagyományosan a football pályák jelöléseit szórják fel-, abból a talkum nevű ásványból készül, melyet hazánkban egyedül Felsőcsatáron bányásztak a rendszerváltásig.

A projekt másik fele bizonyos szempontból éppen a másik oldalról igyekszik megközelíteni ugyanazt a kérdést. Amennyire unikális a közösség nyelve, annyira általánosak azok az ünnepek, összejövetelek, melyek a 20. század majd összes kelet-közép európai falvának történelmében végigvonulnak. Ezek az ünnepek, közös rítusok a „kulturális emlékezet” elsődleges szerveződésformái.

A közösség tagja ezeken az összejöveteleken részesült a kollektív emlékezetből, mely a csoport identitását hordozta. Az összejövetelek formái ugyanakkor egy tágabb közösségi dimenzióhoz csatolták a résztvevőt: az aktuális politikai környezet, illetve szakrális, kulturális folyamatok keretrendszeréhez. Ugyanakkor ez a keretrendszer egyben a közösség identitásának megőrzésének, alakításának feltételévé is vált. Ezeknek a közösségi összejöveteleknek a 20. századot végigkövető fotódokumentációiból szeretnék egyenként három-három oldalú, transzparens köztéri installációt készíteni. Az állványokból négy darab készülne, és a falu különböző funkciójú súlypontjain kerülne felállításra. A plexire nyomtatott 150X150-es fotókon transzparensen szereplők egyszerre válnának egymás illetve a környezet részévé. A járókelők, -mivel szűk (nagyjából 400 lélekszámú közösség tagjai)- felismernék illetve visszakeresnék emlékeikben a fotók szereplőit, ezáltal is frissítve illetve mozgásban tartva a közösség kollektív emlékezetét.

A fotók válogatása szánt szándékkal nincs tekintettel az utólagosan „kínosnak” nyilvánított történelmi alkalmakra. Szándékom ezzel elősegíteni a közösség objektívebb önképének megőrzését, amit különösen aktuálisnak érzek egy olyan történelmi szituációban, ahol tömegesen keletkeznek az utólagos torz emlékezetek és önreprezentációk.

A projekt tervezett időbeosztása:

Előkészületek, anyaggyűjtés: 2009. 11. 25-12. 06.

Akció időtartama: 2009. 12. 07-12. 19.